

הצרות פרשת תצריע/מצרע

חלק א: גורמי הצרעת - Who Gets Afflicted?

(1) תלמוד בבלי מסכת ערכין דף טז עמוד א
א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן על שבעה דברים נגעים באין:
על לשון הרע, ועל שפיכות דמים, ועל שבועת שוא, ועל גילוי עריות, ועל גסות הרוח, ועל הגזל, ועל צרות העין.

המצורעים בתנ"ך:

עוזיה

נעמן

משה

גחזי

מרים

חלק ב: טיב הצרעת Dead Man Walking

(2) מדרש תנחומא (ורשא) פרשת צו סימן יג

הוא מצורע חשוב כמת – so we see that that a *metzora'* is considered like a corpse

(3) ויקרא יב

(א) וידבר ה' אל משה לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דוּתָהּ תטמא...

The law of the tzara'at – a woman who gave birth brings 2 birds as an offering (קן יולדת) along with a lamb for

(4) ויקרא יג

(א) וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר: (ב) אדם כי יהיה בעור בשרו שאַת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והוא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים... (יח) ובשר כי יהיה בו בעור שחין ונרפא: (יט) והיה במקום השחין שאַת לבנה או בהרת לבנה אדמדמת ונראה אל הכהן: ... (כד) או בשר כי יהיה בעור מכות אש והיתה מחיית המכוה בהרת לבנה אדמדמת או לבנה: ... (כט) ואיש או אשה כי יהיה בו נגע בראש או בגוף: *tzara'at on the skin, as a result of scabbing from boils or a burn, on the head...*

(5) ויקרא יד

(כא) ואם דל הוא ואין ידו מושגת ולקח כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו ועשדון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולג שמן: (כב) ושתי תרים או שני בני יונה אשר תשיג ידו והיה אחד חטאת והאחד עלה: (כג) והביא אתם ביום השמיני לטהרתו אל הכהן אל פתח אהל מועד לפני ה':
21 And if he be poor, and his means do not suffice then he shall take one he-lamb for a guilt-offering to be waved, to make atonement for him, and one tenth part of an *ephah* of fine flour mingled with oil for a meal-offering, and a *log* of oil; 22 and two turtle-doves, or two young pigeons, such as his means suffice for; and the one shall be a sin-offering, and the other a burnt-offering. 23 And on the eighth day he shall bring them for his cleansing unto the priest, unto the door of the tent of meeting, before Hashem

(6) במדבר פרק ח:ו

וכהתעשה להם לטהרם הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער על-כל-בשרם וכבסו בגדיהם והטהרו:

(7) ספרי במדבר פרשת בהעלותך פיסקא קה

אל נא תהי כמת: מה המת מטמא באוהל אף מצורע מטמא בביאה

Let her not, I pray, be as one dead: Just as a corpse renders impurity in a tent, similarly a Metzora renders impurity via entry (into his domicile)

חלק ג: הצרעת ומצרים Tzara'at and the Exodus

(8) ויקרא יג, א-נט

(א) וידבר ה' אל־משה ואל־אהרן לאמור: (ב) אדם כי־יהיה בעור־בשרו שאֵת או־ספחת או־בהרת וְהָיָה בעור־בשרו לְנֶגַע צרעת והוא אל־אהרן הפֶּה או־אל־אחד מבניו הפֶּה־נָמִים: (ג) וראָה הפֶּה־נָמִים אֶת־הַנֶּגֶע בעור־הַבָּשָׂר וְשָׁעַר בְּנֶגַע הפֶּה לְבָן וּמְרָאָה הַנֶּגֶע עִמּוֹק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נֶגַע צרעת הוא וְרָאָהוּ הפֶּה־נָמִים וְטָמֵא אֹתוֹ: (ד) וְאִם־גִּבְהַרְתָּ לְבָנָהּ הוּא בעור בְּשָׂרוֹ עִמּוֹק אֵינ־מְרָאָה מִן־הָעוֹר וְשָׁעַרָה לֹא־הֶפֶךְ לְבָן וְהִסְגִּיר הפֶּה־נָמִים אֶת־הַנֶּגֶע שְׁבַע־יָמִים: (מה) וְהִצְרִיעַ אֲשֶׁר־בּוֹ הַנֶּגֶע בְּגִדוֹ יִהְיוּ פָרָעִים וְדָאִשׁוּ יִהְיֶה פָרָעִים וְעַל־שָׂפָם יַעֲטֶה וְטָמֵא וְטָמֵא יִקְרָא: (מו) כֹּל־יָמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגֶע בּוֹ יִטָּמָא טָמֵא הוּא בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לְמַחֲנֵה מוֹשְׁבוֹ: (מז) וְהִפְגֵּד כִּי־יִהְיֶה בּוֹ נֶגַע צרעת בְּבִגְדוֹ צֹמֵר אוֹ בְּבִגְד פְּשִׁתִּים: ... (נט) זֹאת תוֹרַת נֶגַע־צרעת בְּגִד הַצֹּמֵר אוֹ הַפְּשִׁתִּים אוֹ הַשְּׂתִי אוֹ הָעֹרֵב אוֹ כֹּל־כְּלֵי־עוֹר לְטָהָרוֹ אוֹ לְטָמְאוֹ:

The word נגע appears a total of 78 times in תנ"ך – 61 of those are in two chapters of ויקרא, detailing the various laws of צרעת (chapters 13-14).

(9) בראשית יב, יז

1st negaim: God's punishment of Pharaoh for Sarai: וַיִּנְגַע ה' אֶת־פְּרִעָה נֶגְעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ עַל־דְּבַר שְׂרַי אִשְׁתֵּי אַבְרָם:

(10) שמות יא, א

וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נֶגַע אַחַד אָבִיָּא עַל־פְּרִעָה וְעַל־מִצְרַיִם אַחֲרַיִכֶן יִשְׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה בְּשִׁלְחוֹ כֹּלֵה גֵרְשׁ יִגְרַשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה:

Next nega – makkat bekhoret

(11) שמות יב, כב-כד

(כב) וּלְקַחְתֶּם אֲגֻדַּת אֲזוּב וְטַבַּלְתֶּם בְּדָם אֲשֶׁר־בַּסֶּף וְהִגַּעְתֶּם אֶל־הַמַּשְׁקוּף וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת מִן־הַדָּם אֲשֶׁר בַּסֶּף וְאֵתְּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ מִמִּתַּחַת־בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֶר: (כג) וְעַבְדֵי ה' לְנֹגֵף אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־הַדָּם עַל־הַמַּשְׁקוּף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וּפָסַח ה' עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יָתֵן הַמַּשְׁחָתִית לָבֵא אֶל־בְּתִיכֶם לְנֹגֵף: (כד) וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה לְחֻק־לְךָ וּלְבְנֶיךָ עַד־עוֹלָם:

Benei Yisrael are commanded to *remain inside* their houses during the plague of the Egyptians

(12) שמות ה, ב

וַיֹּאמֶר פְּרִעָה מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקוֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא יִדְעֵתִי אֶת־ה' וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח:

(13) יחזקאל כט, ב-ג

(ב) בְּדָאֲדָם שֵׁים פְּנִיךָ עַל־פְּרִעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְהִנְבֵּא עָלָיו וְעַל־מִצְרַיִם כֻּלָּה:

(ג) דַּבֵּר וְאָמַרְתָּ כֹה־אָמַר ה' הִנְנִי עָלֶיךָ פְּרִעָה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם הַתְּנַיִם הַגְּדוֹל הַרְבֵּץ בְּתוֹךְ יַאֲרִיו אֲשֶׁר אָמַר לִי יַאֲרִי וְאֲנִי עֲשִׂיתִנִּי

Egypt and Pharaoh as the archetype of arrogance

(14) ערכין טז.

א"ר שמואל בר נחמני א"ר יוחנן על שבעה דברים נגעים באין

על לשון הרע ועל שפיכות דמים ועל שבועת שוא ועל גילוי עריות ועל גסות הרוח ועל הגזל ועל צרות העין R. Shmuel bar Nahmani says that Rabbi Yohanan says: *nega'im* come and afflict a person for seven sinful matters: For malicious speech, for bloodshed, for an oath taken in vain, for forbidden sexual relations, for arrogance, for theft, and for stinginess.

(15) ערכין טז:

אמר רבי חמא בר' חנינא מה תקנתו של מספרי לשון הרע? אם תלמיד חכם הוא יעסוק בתורה...ואם עם הארץ הוא ישפיל דעתו

Rabbi Hama, son of Rabbi Hanina says: What is the remedy for those who speak malicious speech? If he is a Torah scholar, let him study Torah... And if he is an ignoramus, let him humble his mind

(16) ערכין טז:

אמר ר' יוחנן משום ר' יוסי בן זימרא כל המספר לשון הרע כאילו כפר בעיקר ...

Furthermore, Rabbi Yohanan says in the name of Rabbi Yosei ben Zimra: Anyone who speaks malicious speech is considered as though he denied the fundamental belief in God.